

Danmark lukker ned: Sårbare unge risikerer at falde ned mellem to stole

13/03/2020

- Foto: Ólafur Steinar Gestsson/Ritzau Scanpix

Heidi Thamestrup, formand for Landsforeningen Autisme, hejser et advarselsflag i forhold til sårbare unge, der sendes hjem fra specialskoler til bosteder: 'Personalet er der ikke, og der er behov for en håndholdt indsats'. Det bakkes op af LOS, hvor direktøren opfordrer kommunerne til at holde nødtelefonerne åbne.

Af [Steen Houmark, steen@nb-medier.dk](mailto:steen@nb-medier.dk)

Medier og informationer på myndighedernes hjemmesider flyder over med gode og instruktive informationer om, hvordan man kan/skal forholde sig på almenområdet, når det drejer sig om corona.

Kommunikationen til borgere og brugere af det almindelige velfærdsområde er vanskelig nok, og der rejses helt naturligt mange spørgsmål.

Men hvad sker der eksempelvis med unge med særlige udfordringer, som sendes hjem fra deres særligt tilrettelagte uddannelser (STU), dagtilbud eller specialskoler?

Nogle af dem kommer hjem til far og mor, andre til et bosted og endnu andre til deres egen lejlighed og værelse.

Situationen er stressende nok for den almindelige borger, men for unge mennesker med fx autismspekterforstyrrelse kan der hurtigt opstå en tilstand af forøgende symptomer i form af angst, udadreagerende adfærd med mere.

Hvem tager sig lige af dem?

Der er behov for en særlig håndholdt angstdæmpende indsats

De fleste vil jo nok tænke, at det må være let for de godt 5.000 unge med psykiske udfordringer, der bor på et botilbud eller tilsvarende. De unge kommer jo bare hjem ligesom alle mulige andre, der bliver sendt hjem.

Men helt så simpelt er det ikke, for der er jo til dagligt ikke allokeret personale til denne indsats. Det vil sige, at unge, der er særligt udfordrede, sendes hjem til fx deres bosted, hvor der ikke er tilstrækkeligt med personale til at håndtere dem.

Her skal man så tænke på, at de unge er under en stressbelastning ud over det sædvanlige, og derfor har behov for specifik professionel indsats.

Heidi Thamestrup, formand for Landsforeningen for Autisme, kan godt se meningen med at statsministeren lukker Danmark ned, men hun peger på en række udfordringer for unge med særlige udfordringer herunder autisme.

“Problemerne i forhold til de unge, der nu sendes hjem fra eksempelvis deres STU, er, at man i årevis har udsultet bostederne. Personalet er der ganske enkelt ikke,” siger hun og fortsætter:

“Det er her, at man skal tænke på, at unge med autisme er rigtig gode til at opsnappe overskrifterne med rødt. Det vil sige, de fanger uroen, men forstår ikke sammenhængen og kan ikke få det til at blive til en meningsgivende helhed.”

Heidi Thamestrup mener, at man på bostederne i en situation som denne har behov for en håndholdt og angstdæmpende indsats, men det kræver personale – og ikke nok med det.

“Der skal ret hurtig lægges en individuel plan, der indeholder nogle aktiviteter, som medvirker til, at de unge ikke bruger tiden på at tænke skrækscenarier, fordi de fanger overskriften fra medierne, som kan få angsten til at accelerere,” siger hun.

Heidi Thamestrup understreger vigtigheden af, at man på bostederne fastholder så meget af en normal og stabil hverdag som muligt, og det vil kræve en ekstra indsats på bostederne.

Der er ikke afsat personale på bostederne til at alle er hjemme i skoletiden

Hos Landsorganisationen for sociale tilbud – LOS, som er medlemsorganisation for over 600 private bosteder – genkender direktør Michael Graatang den problemstilling, som Heidi Thamestrup rejser.

“Udfordringen er her, at når staten på den store klinge foretager de her nødvendige omlægninger af vores hverdag, så er det jo som at skubbe til et system med en masse fine tandhjul, hvor hvis du lukker af for det ene tandhjul, så skal der ikke meget til for, at tingene går i stå rundt om de udsatte borgere,” siger han til NB-Nyt.

Ifølge Michael Graatang betyder nedlukningen af Danmark konkret, at når der sendes en ung hjem fra eksempelvis en STU-ordning, så er der ingen til at tage vare på dem på bostederne, fordi der er ikke noget personale i skoletiden.

Botilbudene har fokus på smittespredning, sikker drift for borgerne og tabsbegrænsning

Hos LOS har man forberedt sig på situationen, og signalet er, at man går aktivt ind i løsningen af de udfordringer, der følger med nedlukningen.

“Vi har tre ben, som vi mener er nødvendige fokus for bostederne i denne situation. 1) Begræns smittespredning. 2) Sikker drift for borgerne. 3) Tabsbegrænsning for såvel for samfund som virksomhed,” siger Michael Graatang.

Han oplever meget tydeligt, at bostederne er engagerede og målrettede særligt i forhold til at opfylde de to første fokusområder.

“Men fra LOS har vi anbefalet, at de laver en dagbog med opgørelse af de meromkostninger, der nu helt sikkert vil rulle ind over bostederne. For eksempel når en beboer slet ikke kan komme afsted til sin STU eller dagtilbud.”

Michael Graatang har altså fat i, at omlægningen kan komme til at have nogle ekstra udgifter på det sociale område, og her forventer han dels hjælpepakker, men også at kommunerne holder telefonerne åbne, så kan tage individuel stilling til borgerens øgede behov på bostedet.

LOS til kommunerne: Hold telefonen åben

De første 24 timer har været kaotisk, når man lytter til, hvordan kommunerne har fortolket regeringens udmelding, og det møder forståelse fra Michael Graatang. Situationen er jo alt andet lige usædvanlig, men en særlig udfordring ligger ham på sinde, og det handler om kommunikationen mellem bosteder og kommuner.

“Jeg vil gerne opfordre kommunerne til at holde nødtelefonerne åbne, så vi kan løse problemerne kontinuerligt med bostederne.”

Hans opfordring kommer i lyset af, at en række kommuner i blandt andet Sjælland ganske enkelt lukkede for telefonen torsdag, selv om der i KL's beredskabsbeskrivelse står, at forvaltningspersonale, der håndterer ydelser, er en del af beredskabet. Det vil sige, man må kunne forvente, at alle velfærdsforvaltninger opretholder en nødtelefon, der kan quick-sagsbehandle i sager som eksempelvis unge på STU, der falder ned mellem to stole, hvor de så at sige sendes ud i et vakuum.

Man skal jo i denne sammenhæng tænke på, at bosteder, hvad enten de er offentlige eller private, er økonomiske enheder, der de senere år har haft et skarpt fokus fra kommunernes forhandlingskonsulenter, således, at det enkelte sted kun allokeres de ressourcer, der er behov for i forhold til den enkelte unge.

Når landets regering så vælger at lukke den ene type af tilbud ned i forbindelse med coronavirussen, så har det en afledt effekt på andre sociale tilbud, der skal tage over.

NB-Nyt har rettet henvendelse til KL for en kommentar, men det har ikke været muligt at få et svar inden redaktionens slutning fredag.

Telefonisk rådgivning af pårørende og bosteder

Hos Bedre Psykiatri er man også opmærksom på situationen, at en række unge

NB-Nyt fokuserer på substansen i den offentlige sektor.

Få vores gratis daglige nyhedsbrev på [NB-nyt](#)

psykisk sårbare kommer i klemme, fordi der i den store planlægning ikke er taget højde for, at deres udfordringer kan accelerere. Herfra siger generalsekretær Thorstein Theilgaard:

”Det bliver en stor udfordring for mange børn og unge, som normalt går i specialtilbud i dagtimerne, at de kommer hjem på ubestemt tid. Jeg håber, at kommunerne er opmærksomme på, at der vil være pårørende, som oplever stor belastning og utryghed.”

—

Hos Bedre Psykiatri tilbyder man pårørende, som oplever stress eller belastning telefonisk pårørenderådgivning på telefonnummer 71 74 34 91.

Hos Center for Autisme har man på telefonnummer 44 98 23 55 åbnet en telefonrådgivning til både botilbud og pårørende om, hvordan man kan hjælpe de unge.

RELATEREDE ARTIKLER

Mettes smittespredning i supermarkedet